

Samverkansavtal avseende
dödsbohandläggning i Härryda, Lerum,
Mölndal och Partille

4

2022VFN190

Välfärdsnämnden

Datum
2022-04-20

Diarienummer
2022VFN190 701

Samverkansavtal avseende dödsbohandläggning för Härryda kommun, Lerums kommun, Mölndals stad och Partille kommun

Förslag till beslut

Välfärdsnämnden godkänner *Samverkansavtal avseende dödsbohandläggning för Härryda kommun, Lerums kommun, Mölndals stad och Partille kommun* samt uppdrar åt ordförande och sektorschef sektorn för socialtjänst att underteckna avtalet.

Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige godkände 3 mars 2022 § 17 att Härryda kommun samverkar i en gemensam tjänstepersonsorganisation med Lerums kommun, Mölndals stad och Partille kommun avseende socialtjänstens dödsbohandläggning. Välfärdsnämnden gavs i uppdrag att ingå samverkansavtalet under förutsättning att avtal kan träffas med samtliga kommuner.

Avtalet reglerar samarbetet och kostnadsfördelningen mellan kommunerna för tjänstepersonsorganisationen, som ska kallas dödsbohandläggning i samverkan (DHIS). Verksamheten ska vara i drift 1 september 2022. Mölndals stad ska vara värdkommun för organisationen och övriga samarbetskommuners nämnder förutsätts delegera beslutsrätten till tjänstepersonerna i DHIS.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse 20 april 2022
- Samverkansavtal avseende dödsbohandläggning för Härryda kommun, Lerums kommun, Mölndals stad och Partille kommun

Ärendet

Kommunfullmäktige godkände 3 mars 2022 § 17 att Härryda kommun samverkar i en gemensam tjänstepersonsorganisation med Lerums kommun, Mölndals stad och Partille kommun avseende socialtjänstens

dödsbohandläggning. Samverkan godkändes med stöd av 9 kap. 37 § kommunallagen. Valfärdsnämnden gavs i uppdrag att ingå samverkansavtalet under förutsättning att avtal kan träffas med samtliga kommuner.

Kommunfullmäktige i samtliga kommuner har behandlat ärendet om samverkan och godkänt att det sker avseende dödsbohandläggningen. Valfärdsnämnden ska ta ställning till det avtalsförslag som har arbetats fram.

Avtalets huvuddrag

Avtalet reglerar samarbetet och kostnadsfördelningen mellan kommunerna för tjänstepersonsorganisationen, som ska kallas dödsbohandläggning i samverkan (DHIS). Verksamheten ska vara i drift 1 september 2022.

Mölnadal stad ska vara värdkommun och verksamheten kommer att tillhöra försörjningsstödsenheten eller ha annan lämplig organisatorisk tillhörighet samt ha förste socialsekreterare eller liknande som leder och fördelar arbetet.

Samverkanskommunerna förutsätts delegera beslutsrätt till handläggande personal i DHIS. Mölnadal stad kommer att ta fram förslag på delegationsordning och dokumenthanteringsplan för senare beslut i nämnd.

Totalt faktiska kostnader för DHIS ska fördelas mellan samverkanskommunerna utifrån kommunernas invånarantal per den 31 december året före budgetens fastställande. Utöver organisationens kostnader tillkommer kostnader för ekonomiskt bistånd avseende begravningskostnader, kostnader för tolk och övriga kostnader som tillhör ärendet.

Samverkanskommunerna har rätt till löpande insyn i DHIS verksamhet och ansvarar gemensamt för att säkerställa att utvärdering sker årligen.

Malin Johansson
Sektorschef

Elin Hjalmarsson
Utvecklingschef

Samverkansavtal avseende dödsbohandläggning för Härryda kommun, Lerums kommun, Mölndals stad och Partille kommun

Bakgrund

Den 1 juli 2018 infördes en generell rätt till kommunal avtalssamverkan i 9 kap. 37 § kommunallagen (2017:725), KL. Socialtjänstens område har identifierats som ett område där avtalssamverkan kan vara ett sätt att underlätta, effektivisera och öka kvaliteten. Härryda kommun, Lerums kommun, Mölndals stad och Partille kommun har utrett förutsättningar och möjligheter för att samverka i frågor som rör dödsbohandläggning. 2022-03-03 beslutade kommunfullmäktige i Härryda kommun, 2022-02-24 kommunfullmäktige i Lerums kommun, 2022-02-17 kommunfullmäktige i Mölndals stad och 2022-03-01 kommunfullmäktige i Partille kommun att ingå samverkansavtal om gemensam dödsbohandläggning med varandra.

Inledning och definitioner

Detta avtal reglerar samarbete mellan Härryda kommun, Lerums kommun, Mölndals stad och Partille kommun avseende gemensam tjänstepersonorganisation för utförande av lagstadgad dödsbohandläggning.

Organisationens säte ska vara i Mölndal (hädanefter benämnd värdkommunen). De kommuner som ingår i samverkan är Härryda, Lerum, Mölndal och Partille. Kommunerna som ingår i samverkan benämns nedan samverkanskommuner.

Syftet med samverkan är att inom ramen för befintliga resurser skapa förbättrade möjligheter för att säkra och utveckla verksamhetens kvalitet, samt uppnå en effektiv verksamhet. Sveriges samtliga kommuner har stora framtida behov av att klara kompetensförsörjning och kompetensutveckling, att säkerställa tillgång till specialistkompetens, att minska sårbarhet och utveckla den kommunala servicen inom ramen för tilldelade resurser.

Samverkan ska genomföras och verksamheten i värdkommunen ska vara i faktisk drift 2022-09-01. Sammanslagningen ska förberedas genom ett införandeprojekt. Det åligger samtliga samverkanskommuner att bidra till införandeprojektet och att

genomföra sina respektive åligganden för att möjliggöra projektets genomförande inom bestämd tid. Samverkanskommunerna har kvar det yttersta och övergripande ansvaret för verksamheten oaktat samverkan. Samverkansorganisationen ska kallas dödsbohandläggning i samverkan (DHIS).

1 § Omfattning

För samarbetet ska det finnas en gemensam tjänstepersonorganisation, som ska utföra följande:

- Att upprätta dödsboanmälan enligt 20 kap 8 a § ärvdabalken (ÄB)
- Att provisoriskt förvalta dödsbon enligt 18 kap 2§ 2 st ÄB
- Att gravsätta stoft eller aska enligt 5 kap 2§ begravningslagen (BegrL)
- Utredda och fatta beslut om bistånd till begravningskostnader enligt 4 kap 1 § socialtjänstlagen (SoL).
- Övriga uppgifter för nämnden som inte är beslutsfattande. Såsom hållande av personakter, registerhållning, diarietföring och inlämning av statistik till tillsynsmyndighet.
- Informera samverkanskommunerna om förändringar, tillhandahålla statistik, budgetuppföljning, måluppfyllelse, underlag för- och uppföljning av intern styrning och kontroll.
- Fullgöra det krav som idag samt i framtiden utifrån lagstiftning och tillsynsmyndigheter kan ställas på verksamheten.
- Tillhandahålla informationsmaterial och blanketter avseende verksamheten till allmänheten.

De samverkande kommunerna ska utföra följande:

- Hänvisa allmänheten till DHIS och fullgöra sin allmänna serviceskyldighet.
- Vid behov och på förfrågan ska Härryda, Lerum och Partille kommuner vara DHIS behjälplig med bokning av lokal. Besök tas i första hand emot i värdkommunen men vid behov kan lokal behöva bokas i någon av samverkanskommunerna. Det åligger då respektive kommun att boka lämplig lokal där dödsbohandläggare kan ta emot besök.

- Ta emot och vidarebefordra handlingar som inkommit till eller upprättats av respektive kommun till värdkommunen.

2 § Organisation och arbetsgivare

- Mölndals stad ska vara värdkommun för DHIS.
- Värdkommunen ska vara arbetsgivare för de tjänstepersoner som arbetar hos DHIS.
- DHIS ska ha sitt säte och arbetsställe i Mölndal.
- DHIS ska ingå i värdkommunens tjänstepersonorganisation och tillhöra försörjningsstödsenheten eller annan lämplig organisatorisk tillhörighet och ha förste socialsekreterare eller liknande som leder och fördelar arbetet.

3 § Bemanning

Värdkommunen ska anställa och bemanna DHIS med två årsarbetare. Detta är grundbemanningen då samverkan startas upp. Bemanningen kan komma att justeras i enlighet med 13 §.

4 § Tillgänglighet

DHIS ska i möjligaste mån upprätthålla tillgänglighet enligt följande:

- Möjlighet att ta emot bokade besök under kontorstid helgfria vardagar.
- Möjlighet att i undantagsfall ta emot besök även utanför kontorstid vid behov.
- DHIS ska kunna nås via telefon under helgfria vardagar. Tider och tillgänglighet ska bestämmas med förvaltningslagen i beaktande.
- DHIS ska ha en myndighetsbrevlåda/funktionsbrevlåda för mottagande av e-post som bevakas varje helgfri vardag.
- DHIS ska ta emot och öppna inkommande post dagligen.
- DHIS ska skyndsamt hantera en begäran om allmän handling i enlighet med tryckfrihetsförordningen.

5 § Hantering av handlingar, dokumentation och arkiv

Varje nämnd är arkivansvarig för sin kommuns handlingar och ansvarar för att nämndens dokumenthanteringsplan är aktuell utifrån rådande lagstiftning och regler. Samverkanskommunerna ska dock verka för att dokumenthanteringsplanerna är likalydande för samtliga samverkanskommuner, i syfte att underlätta för värdkommunens handläggare. Värdkommunen ska ta fram förslag på dokumenthanteringsplan och rutiner för hantering av allmänna handlingar.

Under aktiv handläggning av ett ärende ansvarar värdkommunen för förvaring av aktuell dokumentation. Allmänna handlingar som inte kan hanteras elektroniskt hanteras av värdkommunen fram till gallring och arkivering. Sådana handlingar ska hållas ordnade och, i den mån de inte diarieförs hos de samverkande kommunerna, diarieföras hos värdkommunen.

Akter ska förvaras av värdkommunen på ett för ändamålet lämpligt sett. Värdkommunen ska bevara handlingarna i enlighet med samverkanskommunernas dokumenthanteringsplaner, varefter personakt och övriga handlingar enligt dokumenthanteringsplan överlämnas på överenskommet sätt till kommunarkiv hos respektive samverkanskommun.

Samverkande kommuner får delegera rätten att gallra handlingar enligt respektive kommuns dokumenthanteringsplan, till anställda hos värdkommunen.

Värdkommunen ansvarar för utlämnande av allmänna handlingar inom ramen för uppdraget, som förvaras hos värdkommunen, om utlämnandet inte hindras av sekretess. Formellt beslut om att avslå begäran om utlämnande av allmän handling fattas enligt respektive kommuns delegationsordning.

Värdkommunen ansvarar för att akter och register hålls ordnade och strukturerade på så sätt att de utan omfattande åtgärder kan återlämnas till respektive samverkanskommun i det fall att samverkansavtalet upphör eller vid beslut av respektive överförmyndarnämnd eller arkivmyndighet.

6 § Beslutsfattande/delegation

Samverkanskommunerna får, med undantag för de begränsningar som följer av lag och detta avtal, ge anställd hos värdkommunen i uppdrag att besluta på samverkanskommunens vägnar i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden (extern delegation). Denna rätt innefattar även möjligheten till vidaredelegation.

Det är ansvarig nämnd hos respektive samverkanskommun som bestämmer i vilken omfattning delegation ska ske och vad som i övrigt ska gälla i fråga om den delegerade beslutsrätten. Samverkanskommunerna ska dock verka för att delegationen är likalydande för samtliga samverkanskommuner, i syfte att

underlätta för värdkommunens handläggare. Värdkommunen ska ta fram förslag på delegation och rutiner för anmälan av delegationsbeslut och kommunicera detta till övriga samverkanskommuner.

Beslut som fattas med stöd av delegation ska av värdkommunen anmälas till respektive samverkanskommun i enlighet med de av samverkanskommunen beslutade anmälningsrutinerna.

Denna bestämmelse hindrar inte ansvarig nämnd i respektive kommun från att när som helst ändra eller återkalla tidigare medgiven delegation.

7 § Personuppgifter och sekretess

Varje deltagande nämnd är personuppgiftsansvarig (2 § 1 st p 2 lag (2001:454) om behandling av personuppgifter inom socialtjänsten och 11 § förordning (2001:637) om behandling av personuppgifter inom socialtjänsten).

Värdkommunen ansvarar för att lämna information till de registrerade enligt artikel 13 och 14 GDPR för de behandlingar som sker hos samtliga personuppgiftsansvariga. I övrigt är varje personuppgiftsansvarig ansvarig för att hantera personuppgifterna utifrån gällande dataskyddslagar och pröva de enskildas rättigheter.

Värdkommunen och samverkanskommunerna ska hålla varandra informerade om händelser som påverkar behandling av personuppgifterna som till exempel personuppgiftsincidenter.

Värdkommunen ansvarar för att den personal som utför uppgifterna med anledning av avtalet informeras om och följer för uppdraget tillämpliga bestämmelser om sekretess i lag eller annan föreskrift.

8 § Budget

Värdkommunen ska, i samråd med samverkanskommunerna, årligen upprätta en budget inom de ekonomiska ramar som samverkanskommunerna enats om.

Kommunerna olika budgetprocesser och budgetarbetet behöver därför hanteras i särskild ordning. Värdkommunen ska lämna budgetunderlag till samverkanskommunerna senast 1 oktober för budget kommande år.

Budget följs upp enligt värdkommunens styrmodell.

9 § Underlag för kostnadsfördelning

Vårdkommunen upplåter erforderliga lokaler och utrustning samt ansvarar för investeringar i lämplig lös egendom.

I underlag för budget ska kostnader tas upp utifrån åtminstone följande poster:

- Lön och personalomkostnader inklusive företagshälsovård
- Administration
- IT och telefoni
- Lokaler/hyra
- Övriga till verksamheten hörande kostnader såsom exempelvis kompetensutveckling, fackliga kostnader, kostnader för biträde avseende upprättande av budget, redovisning, revision och annan nödvändig intern och extern specialishjälp.

10 § Kostnadsfördelning

Kostnaderna (totalt faktiska kostnader) för DHIS ska från och med 2022 fördelas mellan samverkanskommunerna utifrån kommunernas invånarantal per den 31 december året före budgetens fastställande.

Folkmängd per 31-12-2020	Antal inv	Andel %	Kostnad år 2022, tkr baserat på helår
Härryda kommun	38 246	20,0%	352
Mölndals kommun	69 901	36,7%	642
Partille kommun	39 512	20,7%	362
Lerums kommun	43 020	22,6%	394
Total folkmängd i samtliga kommuner	190 679	100,0%	1750

Följande utgångspunkt har använts för beräkningen:

Personal	Årsarbetare
Chef, del av	0,17
Dödsbohandläggare	2,00
Totalt	2,17

Ersättningen revideras årligen till följd av sedvanlig löne- och prisuppräknings. Senast den 30 november varje år ska värdkommunen till samverkanskommunerna lämna uppgift om preliminär ersättning för nästkommande år.

Värdkommunen ansvarar för regelbunden dialog kring eventuella budgetförändringar och oförutsedda händelser som kan påverka kostnaden. Vid den typen av händelser äger samtliga parter rätt att omförhandla avtalet.

Utöver dessa kostnader tillkommer kostnader för ekonomiskt bistånd avseende begravningskostnader, kostnader för tolk och övriga kostnader som tillhör ärendet faktureras respektive kommun. För hantering av provisorisk förvaltning finns en gemensamt beslutad timtaxa som kommunen har rätt att ta ut för att täcka för kostnader. Timtaxan tillfaller respektive samverkanskommun.

Träffas överenskommelse mellan samverkanskommunerna om annan fördelning av DHIS kostnader anses avtalet inte uppsagt utan löper vidare med överenskommen fördelning. Kan överenskommelsen inte träffas gäller vad som stadgas i §§ 21 och 24.

11 § Kostnadsfördelning avseende införandeprojekt m.m.

Fördelningen av samtliga kostnader under 2022 avseende införandeprojekt och övriga kostnader fördelas enligt ovanstående fördelningsprinciper.

Värdkommunen ska redovisa kostnaderna för samverkanskommunerna och i efterskott fakturera dessa.

12 § Ersättning

Ersättning enligt § 10 ska av samverkanskommunerna betalas till värdkommunen halvårsvis i förskott mot faktura.

13 § Ekonomisk redovisning och hantering av överskott eller underskott

Värdkommunen ska årligen redovisa föregående års räkenskaper för samverkanskommunerna. Redovisningen ska ske före den 1 mars efterföljande år.

Eventuellt överskott eller underskott ska fördelas mellan kommunerna enligt vad som anges i detta avtal avseende kostnadsfördelning enligt § 10.

Överskott ska utbetalas till de samverkande kommunerna enligt fördelningsprincipen och underskott ska faktureras de samverkande kommunerna enligt fördelningsprincipen.

Om överskott/underskott uppstår och samverkanskommunerna anser att överskott /underskott är orimligt stora, gäller vad som stadgas avseende utvärdering /omförhandling i § 17.

14 § Förändring av verksamhetens omfattning

Förändring av verksamhetens omfattning enligt detta avtal ska ske efter samråd och godkännande av samtliga samverkanskommuner. Förändring av verksamheten kan bland annat vara att nya lagkrav medför behov av att förändra verksamhetens omfattning.

15 § Utökning av antalet samverkanskommuner

Om utökning av antalet samverkanskommuner i DHIS blir aktuellt ska samtliga samverkanskommunerna sammankallas av värdkommunen.

Samverkanskommunerna kan, efter samråd, besluta om utökning av antalet samverkanskommuner samt om villkor för en utökning. För att utöka antalet samverkanskommuner krävs att samtliga nuvarande samverkanskommunerna är överens om villkoren och att beslutet fattas av respektive kommunfullmäktige.

16 § Kontaktpersoner och samråd

Respektive samverkanskommun ansvarar för att utse för ändamålet lämpad kontaktperson att delta i samråd. Samråd sker löpande och vid behov och sammankallas företrädesvis av värdkommunen men kan även initieras av annan samverkanskommun.

17 § Utvärdering och omförhandling

DHIS verksamhet och ekonomi ska utvärderas årligen. Vid utvärderingen ska särskilt beaktas:

- att verksamheten bedrivs med hög kvalitet och rättssäkerhet och inte ådragit sig kritik från tillsynsmyndigheter.

- Att verksamheten bedrivs så kostnadseffektivt som möjligt.
- att verksamheten har tillräckliga resurser till sitt förfogande i förhållande till eventuell ökning av antalet ärenden eller tillkommande uppgifter utifrån nya lagkrav.

Samverkanskommunerna ansvarar gemensamt för att säkerställa att utvärdering sker årligen. Den utvärdering som görs ska kunna utgöra en grund för kommunstyrelsen i respektive kommuns uppsiktsplikt och möjliggöra rapportering till respektive kommunfullmäktige senast den 28 februari efterföljande år.

Omförhandling av avtalet kan påkallas av samtliga samverkanskommunerna efter skriftlig underrättelse till DHIS. Vårdkommunen ska då kalla till gemensamma överläggningar mellan samverkanskommunerna.

Om kommunerna efter omförhandling inte kan enas om ändringar/tillägg gäller avtalet på oförändrade villkor intill dess att avtalet upphör för samverkanskommunerna enligt vad som stadgas i § 22 gällande uppsägning.

18 § Tillägg/ändringar

Tillägg och ändringar av detta avtal ska ske skriftligen för att vara gällande. Beslut om ändringar/tillägg ska fattas enhälligt om inget annat anges.

19 § Insyn i förvaltningen

Samverkanskommunerna har rätt till löpande insyn i DHIS verksamhet och de ärenden som är hänförliga till den egna kommunen.

20 § Överlåtelse av avtal

Detta avtal får inte överlåtas på annan utan skriftligt medgivande från samtliga samverkanskommunerna.

21 § Tvist

Tvist ska i första hand lösas genom förhandlingar parterna emellan. Om detta visar sig ogörligt ska tvist av prövas enligt svensk lag av svensk allmän domstol.

22 § Force majeure

Samtliga samverkanskommunerna är befriade från att fullgöra sina skyldigheter enligt detta avtal endast om utförandet hindras eller oskäligt betungas på grund av händelser utanför partens kontroll samt att dessa händelser inte kunnat förutses. Sådan befrielsegrund kan utgöras av exempelvis naturkatastrof, krigsutbrott eller strejker bortom partens kontroll.

Befrielsegrund får inte åberopas med mindre än att parten kan visa att alla skäliga åtgärder för att undanröja eller begränsa hindrets verkan vidtagits och att parten efter att hindret eventuellt undanröjts försökt fullgöra sitt åtagande.

23 § Avtalstid och uppsägning

Avtalet ska sägas upp för att upphöra att gälla. Uppsägning ska ske skriftligt.

Avtalet gäller från och med 2022-09-01 och löper tills vidare med ett års uppsägningstid. Avtalet kan bara sägas upp till utgången av varje kalenderår.

Uppsägning ska ske skriftligen och delges övriga parter.

24 § Samarbetets upphörande

I det fall att DHIS upphör eller samverkanskommunerna säger upp detta avtal enligt § 23 ska eventuella överskott/underskott enligt § 13, övriga eventuella tillgångar/skulder samt avvecklingskostnader fördelas på samma sätt som kostnaderna för organisationens verksamhet enligt § 10.

25 § Avtalets giltighet

Detta samverkansavtal är giltigt under förutsättning att det godkänns av behörigt organ i samtliga samverkanskommuner.

Detta avtal har upprättats i fyra likalydande original varav parterna tagit var sitt.

Härryda kommun

Malin Johansson	Maria Kornevik - Jakobsson
Sektorschef socialtjänst	Ordförande i välfärdsnämnden

Lerums kommun

Gull-Britt Eide	Christian Eberstein
Kommundirektör	Ordförande i kommunstyrelsen

Mölnåls stad

Mio Saba	Anita Almqvist
Stadsdirektör	Ordförande i Social- och arbetsmarknadsnämnden

Partille kommun

Margaretha Antonsson	Anna Strand
Förvaltningschef	Ordförande i social- och arbetsnämnden